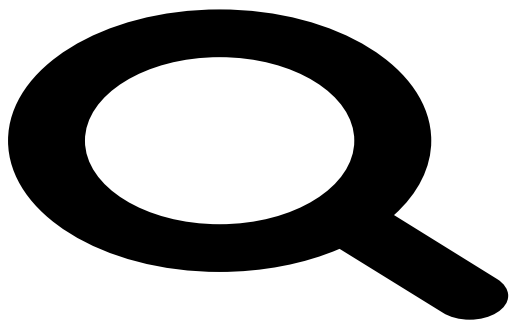

BIODIBERTSITATEA ETA MDG: OREKA BILATZEA

Posted on 07/12/2010 by Naider

Naturaren kontserbazioari buruzko kontzientzia areagotzen ari da, gobernuek [Milurteko Garapen Helburuek \(MDG\)](#) giza ongizatea hobetu nahi dute endemismo nagusietako batzuk parte hartuz. gure mendeko arazoak: pobrezia, gosea, osasuna, hezkuntza eta garapen iraunkorra. Proposamena pobrezia egoeran bizi diren milioika pertsonen egoera hobetzeko helburuen eta epeen inbentarioa da, parte hartzen duten gobernu nazionalen lanarekin eta konpromisoarekin.

Pobrezia eta gosea arintzea baliabide naturalen kontserbazioarekin zuzenean lotuta daude (Pisupati eta Warner, 2004), laboreen, abeltzaintzaren, basoen eta arrantzaren produktibitatea zaintzea bermatzeko. MGHeK adierazle eta helburu batzuk ematen dituzte arazo horiei aurre egiteko, baina ez dute benetako loturarik egiten natur baliabideen garrantziarekin.

Baina, zein da bi gaien eta ingurumen-iraunkortasunaren pisuaren garapen sozioekonomikoan dagoen benetako lotura?

2000. urtean, 189 herrialdek eta munduko 147 liderrak [Nazio Batuen Milurteko Adierazpena](#) [2015erako munduko pobrezia errotik murrizteko Nazio Batuen Milurteko Gailurraren testuinguruan. Testuinguru horretan, zortzi helburu seinatu zituzten, Milurtekoko Garapen Helburuak \(MDG\), 21 helburu kuantifikagarri eta prozesuaren jarraipena egiteko 60 adierazlerekin.](#)

Ekimenaren ideia nagusietako bat garapena nonahi eta guztiongana ekartzea da, zentzu honetan Nazio Batuek helburuei aurre egiteko neurri desberdinak ezartzeko jarraibide eta aholkuekin bide-orri bat garatu dute. Berezitasunetako bat haien dimentsio bikoitza da; nazio guztiak mundu mailan ildo berean lan egiten dutenak, eta tokian tokiko herrialde bakoitzaren errealitate eta behar zehatzetan lan egiten dutenak. Behar horiek kontrolatu, neurtu eta lortu eta inbentarioa egin behar dira ekintza-plan egoki bat garatzeko.

Milurtekoko Garapen Helburuek pobrezia bere dimentsio anitzetan identifikatzen eta aurre egiten diote: gosea, ekonomia, genero-aukera-berdintasuna, hezkuntza, osasun sistemak eta ingurumen-iraunkortasuna ezartzen duten helburuetako batean. Aipatu elementu guztiak ezinbestekoak dira giza garapenerako baina, nire ustez, gure ingurune naturala funtsezkoa da besteak hobetzeko. Helburuen kritika nagusia zerrendako gainerako elementuak posible egiteko biodibertsitatearen balioa baztertzen duelako da. Beraz, presentzia garrantzitsuagoa izan beharko luke helburuen zerrendan.

Helburu guztiak puntuz puntu aztertzen baditugu, biodibertsitatearen kontserbazioarekin lotura handia aurki dezakegu horietako bakoitzarentzat. Gosea, elikadura-segurtasunarekin eta pertsona pobreei oinarritzko elikadurarako sarbidea nola bermatu (Roe eta Elliot, 2004) lotuta dago. Hori dela eta, haien bizibidea bermatzeko, baliabide naturalen kudeaketa iraunkorra behar da. Ingurumena da sendagaien eta osasun-produktuen hornitzaile nagusia. Biodibertsitatearen menpe gaude mundu osoan osasun laguntza bermatzeko eta emateko.

Helburuetan sakonduz eta 7MDG-ra joz, adierazle batzuk (25 edo 26 adierazleak adibidez) baliabide naturalen kalitatean baino kantitatean zentratzen dira (Roe, 2003), erabilera ezberdinen datu garrantzitsua baztertuz. tokiko komunitateen lurrak, legedia, kudeaketa edo arbasoen eskubideak... Biodibertsitatearen eta baliabide naturalen definizio murriztatzailea erabiltzen da, babestutako edo erabilitako lur-kopurua eta neurtutako gertaerak kontuan hartuta (Pisupati eta Warner 2004).

Biodibertsitateari eta pobreziari lotutako sinergiak ez daude argi, haien elkarrekintzak ez dira neurtzen eta irtenbidearen definizioa agenda politikotik kanpo (Roe eta Elliot, 2004). Ez dago ebidentzia zientifikorik bi aldagaien menpekotasuna eta biodibertsitatearen galerak munduaren ongizateari nola eragiten dion kuantifikatu, neurtu eta kontrolatzeko. Adostasun zientifiko falta horrek biodibertsitatea zaurgarri bihurtzen du.

Konplexutasunak maila ezberdinetan arlo politikoan konpromiso faltan laguntzen du. Biodibertsitatea zaintzeko ideiaren inguruan adostasuna dagoen arren, ez dago nola lortu adostasunik, "baliabide naturalen kudeaketa eta biodibertsitatearen kontserbazioa zientzia zehatzak direlako" (Roe, 2003). Gainera, bioaniztasunaren babesak finantza-inbertsio garrantzitsua behar du konpontzeko eta arrazoi horiek guztiek ekintza politikoa zaildu egiten dute (Pisupati eta Warner 2004). Nazio Batuek aukera handia dute eragile eta eragile guztiek parte hartu behar duten prozesua errazteko. Komunitate zientifikoak gaiaren inguruko ezagutzaren ziurgabetasuna murriztu behar du gure baliabide naturalak zaintzearen garrantzia erakusteko. Arduradun politikoek ahalegin gehiago mobilizatu behar dituzte kausaren alde, diru gehiago inbertituz, ezagutza eta teknologia transferentzia hobetuz eta prozesuaren gardentasuna kontrolatzeko eta bermatzeko mekanismo berriak eraikiz.

Hainbat faktore daude natura kontserbatzeko helburuak betetzeko prozesua moteltzen dutenak, MGHak bete ez daitezen gidatzen dutenak. Erakunde publikoetan giza gaitasun eza, inbertsioak, teknologia, ezagutza eta esku-hartzea dira horietako batzuk.

Garapenari aurre egiteko, gatazkak konpontzea zailtzen duten begizta endemiko batzuk daude. Gehienetan kontserbatu beharreko natura-zerbitzu nagusiak eremu pobreetan daude, funtsean eskasegiak baitira helburuak gainditzeko beharrezkoak diren aldaketak gauzatzeko. Herrialde garatuek lagundu behar diete beren garapen iraunkorra egiteko tresnak emanez. Neurri horiek finantza-inbertsioak, hezkuntza-programak, teknologia-transferentzia eta gobernantza-planak dakartza.

Biodibertsitatea termino zabala da, ziurgabea eta definizio argirik gabeko gai anitzekin lotutakoa. Horrek esan nahi du animaliak, basoak, ozeanoak eta ezaugarri horien zati bat oraindik ezezagunak zaizkigula. Adituek ezin dute basoen definizio komun bat asmatu, ez ditugu oraindik animalia espezie batzuk ezagutzen, ezin ditugu fenomeno batzuk zehaztu... pixkanaka zientzia naturari buruzko xehetasun berriak aurkitzen ari da. Baina ziurgabetasun hori, gehienetan, iritzi publikoan nahasmena sortzeko eta buruzagiek neurririk ez hartzeko erabiltzen dute.

GOMENDU GENITUKE...

Milurtekoko Garapen Helburuak pobreziari eta naturaren agortzeari aurre egiteko tresna indartsua izan daitezke. Giza garapenean nazioarteko adostasun handienetako bat da. 150 buruzagi eta gobernu baino gehiagok ekintza-plan komun baten aldeko konpromisoa hartzen du. Nahiz eta helburuak erabat betetzea errealista ez den, uste dut munduko liderrak elkarrekin lanean jartzeak eta adostasuna bilatzeko, aurrerapauso handia suposatzen duela eta agian plan berri bat garatzeko abiapuntua suposatzen duela.

Esperientzia honek gure sistemaren ahuleziak eta oztopoak identifikatzen lagundu behar digu hura hobetzeko. Helburuen garapenetik abiatzen bagara, nire ikuspuntutik ados nago hori oker ezarrita dagoela uste dutenekin. Definizio ariketa bat egin behar dugu MGHekin lotutako kontzeptu guztietan eta ezaugarri bakoitzari pisu egokia eman. Biodibertsitateak gure existentziaren iraunkortasuna ahalbidetzen du eta hori babesteko diru eta denbora gehiago inbertitzea beharrezkoa izango da.

Prozesuan aurrera egiteko hainbat gomendio eman nahi nituzke:

- **Ekintza gehiago behar dira.** Gobernuek eta erakunde publikoek naturaren kontserbazioan ahalegin handiagoa egin beharko lukete. Ahaleginak, honela itzulita: ondo definitutako ekintza-planak eta inbertsioak baliabide naturalen kudeaketa eta babes iraunkorra lortzeko. Ziurgabetasunak ez luke ekintzarik ez egiteko aitzakia izan behar, eskuragarri dauden ezagutza zientifikoan konfiantza izan behar dute eta haiek beren kabuz moldatzeko gai izan behar dute. Biodibertsitatearen kontserbazioak lehentasuna izan behar du agenda politikoan. (D. Sachs eta McArthur., 2005)

- **Ezagutza zientifikoa.** Gehienetan, gai batzuetan ikerketarik ez egoteak inbertsio edo interes

faltarekin lotuta dago. Ziurgabetasunei aurre egiteko eta ikerketa-taldeei diziplina anitzeko jatorri berriak bilatzea beharrezkoa da.

- **Komunikazioa.** Informazio zientifikoa, datuak eta aurkikuntzak alde aurretik tratatu eta ondo azaldutako mezu argietan eraldatu behar dira, publiko ezberdinek harrera ona izan dezaten.

- **Teknologia-transferentzia** ezinbestekoa da herrialde txiroenen gaitasunak eta haien garapen iraunkorra bermatzeko. Hori dela eta, herrialde garatuak paper garrantzitsua izango dute ezagutza sustatzeko informazioaren eta komunikazioaren teknologiak ekartzeko.

- **Helburu** batzuek helburu eta adierazleen **berrikusketa** behar dute. 7. Helburuan zentratuz, adierazle kualitatibo gehiago gehitu behar dira.

Amaitzeko gaiaren urgentziari erreparatu nahi diot. Kontserbazio-esfortzu global berriak behar dira, aniztasun biologikoaren mantentze iraunkorra bermatzeko mekanismo berriak eraikitze gai izan behar dugu. Ekosistemak ondasun global gisa ikusi beharko genituzke, eta ondasun horien babesa lan partekatu gisa.

ERREFERENTZIAK

B. Pisupati, E. Warner. **Biodibertsitatea eta Milurtekoko Garapen Helburuak.** Asiako Bioteknologia eta Garapena 2004

D.Roe. **Mileurteko Garapen Helburuak eta baliabide naturalen kudeaketa: bizimodu iraunkorrak eta baliabideen kontserbazioa bateratzea ala eten bat elikatzea?** Giza Ekologia 2003

D. Roe eta J. Elliott. **Pobreziaren murrizketa eta biodibertsitatearen kontserbazioa: zubiak berreraikitzea.** Oryx 2004: 38. liburukia: 2. zk

D. Sachs, W. McArthur. **Milurteko Proiektua: Milurtekoko Garapen Helburuak betetzeko plana.** Lancet 2005; 365: 347-53

S. Sanderson, K. Redford. **Biodibertsitatearen kontserbazioaren eta pobrezia arintzearen arteko harreman eztabaidatuak.** Oryx 2003; 37 : 389-390 Aldaketa globalaren sarrera 8

There are no comments yet.